

Otázky z předmětu Podnikové informační systémy

1. Jaké jsou hlavní vývojové etapy podnikových informačních systémů a zásady jejich členění?

- 50.-60. Léta: vědecko-technické výpočty -> zrychlení výpočtů
- 70.-80. Léta: automatizace návrhu výrobku, jeho výroby a podpora plánování výroby
CIM koncept (Computer Integrated Manufacturing)
->zvýšení produktivity výroby a její automatizovatelnosti, včetně robotizace
- 90. Léta: podpora vnitřní integrace podniku s cílem zvýšení prodejů
ERP řešení (Enterprise Resource Planning)
->zvýšení prodejů podniků
- Současnost: podpora vnější integrity sítí podniků s flexibilními a inovativními podnik. procesy
e-Business
e-Government
-> zlepšení všech hlavních ukazatelů podniku a organizace
- Budoucnost: e-Health, e-Learning, e-Security...
-> zlepšení vybraných ekonomických ukazatelů společnosti

2. Jaké jsou hlavní důvody prosazení parametrizovatelných řešení aplikačního softwaru?

Parametrizovaný, tj. hotový SW, kt. umožňuje podniku automatizovat a integrovat jeho hl. podnik. procesy, sdílet společná podnik. data a umožnit jejich dostupnost v reálném čase.

Rychlejší zavedení systému do podniku, garantována jeho funkčnost a další rozvoj. Z dlouhodobého hlediska finančně méně náročný.

3. Popište hlavní funkcionalitu logistické části ERP.

Prodej, nákup, skladování a výroba. (Ucelené zajištění požadavků zákazníka.)

- Přijetí obchodního případu
- Vytvoření objednávky
- Plánování materiálových požadavků
- Nákup zboží a služeb dodavatelů
- Zajištění skladového hospodářství
- Plánování výrobních a předvýrobních kapacit
- Řízení realizace výrobní zakázky
- Vychystání a expedice hotových výrobků
- Archivace zakázek

4. Popište hlavní funkcionalitu finanční části ERP.

- *Finanční účetnictví (hlavní kniha, pohledávky, závazky, ...)*
- *Nákladové účetnictví (zúčtování nákladů, procesní řízení, ...)*
- *Controlling*
- *Správa a účtování investičního majetku*
- *Řízení hotovosti*
- *Výpočet a účtování mezd*
- *Výkaznictví dle jiných účetních norem (IAS, IFRS, GAAP...)*
- *Účtování v cizích měnách a kurzové rozdíly*

5. Jaké informace o funkcionalitě produktů ERP lze získat z dostupných přehledů?

Každoročně je dodavatelským firmám zaslán dotazník, z nich lze pak získat například následující informace:

Výroba: - výkresy   Obchod: - nabídka/poptávka
           - správa náradí   Distribuce: - plánování poptávky
           - řízení jakosti   - plánování dopravy

Snaha o srovnání jednotlivých řešení od různých firem.

6. Jaké informace o funkcionalitě produktů ERP lze získat ze stránek jejich tvůrců a dodavatelů?

Popis jednotlivých modulů a jejich funkcionality pro dané oblasti řízení podniku.

7. Jaké jsou hlavní moduly ERP II a jakou další funkcionalitu mohou zahrnovat?

Hlavní: ERP, SCM (Supply Chain Management – řízení dodavatelského řetězce), CRM (Customer Relationship Management – řízení vztahu se zákazníkem), BI (Business Intelligence – manažerský informační systém)

Další:

- PDM (Product Data Management) – správa dat vztahující se k výrobku
- PLM (Product Lifecycle Management) – řízení průběhu celého životního cyklu výrobku
- SRM (Supplier Relation Management) – řízení vztahu s dodavateli
- ERM (Employee Relationship Management) – řízení vztahu se zaměstnanci
-

8. Jaké jsou hlavní funkční oblasti CRM aplikací?

- Aktivní – centrální databáze, kt. podporuje automatizaci procesů
- Operativní – poskytuje podporu podnikovým procesům, zahrnuje prodej, marketing a služby.
- Kooperační – přímá interakce se zákazníkem. Zahrnuje komunikační kanály (internet, automatizované hlasové odpovědi...)
- Analytické – analyzuje zákaznická data za účelem marketingových kampaní apod.

9. Jaké přínosy CRM v podnicích poskytují a jaké jsou podmínky jejich dosažení?

Zlepšení komunikace se zákazníky a hlavně její koordinaci uvnitř podniku -> zamezení opakovatelnosti dotazů při vyřizování reklamace, poruchách či pouze dotazování zákazníka.

Zákazník má možnost komunikace s více dodavateli a porovnávat nabídky.

10. Proč jsou nástroje BI tak důležité pro podnikové rozhodování?

- Představují produkty pro zlepšení kvality a výkonnosti podnikového řízení a zvýšení konkurenceschopnosti podniku
- Podporují řízení v reálném čase a integrují věcně či lokálně samostatné informační zdroje
- SW produkty BI poskytují uživatelům:
  - aktuální info: o stavu dodavatelů, odběratelů, prodejců, skladů, o rozpracovanosti ve výrobě ...
  - nezávislost – odstraňují nutnost zjišťovat info přes více úrovní řízení (kde může docházet k šumu)
  - pružnost – při dotazování na informace, kt. Nelze specifikovat předem, příp. by bylo málo efektivní

11. V čem spočívá přínos zobrazování informací v podniku formou „kokpitu“?

Zobrazují pouze hodnoty, které se nacházejí mimo hraniční hodnoty a vyžadují tak okamžitý zásah.

12. Jaké jsou hlavní důvody pro procesní orientaci podniků?

Identifikací podnikových procesů lze dosáhnout optimalizace činností podniků a tím i zefektivnění jejich působení (snížení nákladů, zvýšení kvality a zisku ...)

Procesy se dají měřit, jejich uspořádání je jednodušší a efektivnější než klasické uspořádání (které je rozdělené na jednotlivé funkční celky organizace, kterými prochází výrobní zakázky).

Základní procesy (zpracování nabídky, prodej, finance ...) jsou pro většinu podniků společné -> jednotlivé procesy jsou navrženy na jednotlivé části IS -> z procesního hlediska lze procházet celou výrobní zakázkou po jednotlivých částech v odpovídajícím pořadí (tj. chronologicky)

13. Jaké jsou hlavní principy procesního modelování?

Je to efektivní technika, kt. vede k pochopení zákonitostí chodu firmy. Umožňuje na základě přehledného grafického a slovního vyjádření posoudit stav, navrhnout nové, zlepšit existující a především odstranit všechny nepotřebné procesy.

14. V čem spočívá hlavní posun v chápání podnikového informačního systému s ohledem na podnikové procesy v posledních letech?

IS je podklad pro vyhodnocování výkonnosti podnik. procesů a podporuje jejich zlepšování.

Dříve byly IS orientovány především na zkvalitnění výroby, nyní je to na zákazníka a uspokojení jeho potřeb, na rychlost, pružnost, optimalizaci procesů a na vysokou přidanou hodnotu.

15. Jaké jsou výhody procesního přístupu a proč se používají v souvislosti s podnikovými informačními systémy?

Procesní model podniku představuje vizualizaci všech aktivit organizace. Procesní organizace může vést k větší motivaci zaměstnanců a zvyšuje jejich znalosti. Dává prostředky pro průběžné zlepšování a pro systém měření a vyhodnocování.

Procesy se dělí podle jejich automatizovatelnosti, (neboť IS jsou využitelné právě nad takto členěnými procesy).

16. Jak lze využít procesní přístup v průběhu analýzy, implementace a provozování IS v podniku?

V průběhu analýzy (tj. před implementací) lze procesní přístup využít pro analýzu, vizualizaci a modelování podnikových procesů a případně je dále zlepšit.

Při implementaci lze využít referenčních modelů (best practices), které mohou implementaci urychlit a zlevnit

V provozu lze využít procesy pro provoz vlastních aplikací IS a pro podporu sledování a řízení výkonnosti procesů na bázi IS.

17. Definujte z pohledu uživatelů hlavní oblasti nasazení ERP v podnicích?

- **Vrcholový management** – stanovuje vizi a strategie podniku, využívá IS k podpoře svých rozhodnutí. Je to nejvyšší úroveň řízení. Vhodné jsou aplikace typu BI.
- **Střední management** – pracovníci řídicí zabezpečení včasné, efektivní a kvalitní realizace objednávek výrobků a služeb pro zákazníky. Vhodné jsou aplikace typu ERP, SCM, CRM
- **Pracovníci zpracovávající znalosti a data** – vytvářejí nabídky a připravují nové zakázky, výrobky a služby. Patří sem i pracovníci zpracovávající data obsažená v IS typu BI a ERP
- **Výroba a obslužné činnosti** – realizují zakázky v prostředí výrobní, manipulační, dopravní, diagnostické a jiné techniky. Dále příjem a výdej materiálu, faktur apod. Často jsou zodpovědní za vstupní data v IS.

18. Jaká jsou typická a jaká jsou atypická odvětvová řešení ERP?

Typickým odvětvím řešení ERP je průmysl (nejvíce pak strojírenský, automobilový, elektrotechnický ...), řešení ERP je méně využíváno v oblasti financí a pojišťovnictví, zdravotnictví a školství.

19. Čím se liší jednotlivé typy výrob MTS, MTO, ATO a ETO z pohledu uplatnění podnikového informačního systému?

- **MTS: Make-to-Stock** – výroba na sklad, včetně montáže. Při přijetí plánu na výrobu jsou známi veškeré informace o výrobku. Množství a termín realizace výrobků zohledňuje optimální velikost výrobní dávky. (potravinářský prům.)
- **MTO: Make-to-Order** – výroba na zakázku v sériové (i malosériové) výrobě dle víceúrovňové struktury výrobku. Výsledná podoba výrobku může být dle přání zákazníka. Množství odpovídá požadavku zákazníka. (strojírenský p.)
- **ATO: Assembly-to-Order** – montáž na zakázku s využitím jednoúrovňových kusovníků. Vstup je požadavek zákazníka na termín a množství montáže. (automobilový p.)
- **ETO: Engineer-to-Order** – Vývoj a výroba na zakázku. Výroba je plánována a řízena na základě dokumentace, která vzniká postupně spolu se specifikací. Projektový charakter výroby. (těžké strojírenství, stavebnictví)

20. Jaké hlavní činnosti plánování jsou podporovány podnikovými IS?

V souvislosti s plánováním a s informačními systémy lze podniky také dělit podle tvaru struktury realizovaných výrobků (kusovníky), tzv. VAT analýza:

A-podniky: výrobce složitých montážních celků (letadla, lokomotivy ...) -> do 1 konečného produktu vstupuje velké množství nakupovaných nebo vyráběných součástek. Zpoždění dodávky součástky (i nízké ceny) může způsobit nemožnost montáže celku -> prodloužení výroby celého produktu. Musí se správně plánovat, ale také ne moc dopředu. Vznik MRP, později MRP II, FFS – metoda dopředného plánování s uvažováním kapacit. **IS pro koordinaci nákupu**

V-podnik: do výrobního procesu vstupuje relativně malé množství vstupních surovin, kt. se hned od počátku výroby člení podle kusovníku na různé větve s různými finálními produkty (př. Procesní výroba -> textilní prům. ...). Využívá se dopředného plánování. Suroviny jsou nakupovány v pravidelných intervalech ve velkém množství. **IS pro synchronizaci zdrojů a maximalizaci propustnosti**

T, I podnik: kombinace A a V. Vstupuje malé množství surovin, kt. Probíhají celým výrobním procesem. Před koncem výroby vzniká velké množství variant konečných produktů (farmaceutický průmysl). **IS pro kombinaci předchozího**

21. Jaká jsou hlavní specifika malých podniků s ohledem na nasazení moderních podnikových IS? *

Malé podniky (do 50 zaměstnanců) nedisponují potřebným vlastním kvalifikačním potenciálem nutným pro implementaci a provoz IS. Vhodnější jsou pro malé podniky parametrizovaná řešení IS. MPO ČR podporuje modernizaci IS malých a středních podniků.

22. Jaké jsou hlavní vstupy a výstupy algoritmu MRP II a jeho hlavní výhody a nevýhody?

Vstupy:

- požadavky výrobního plánu
- alokace
- předpokládaná výše skladových zásob
- předpokládané příchody materiálu

Výstupy:

Čisté požadavky na materiál, objednávky na nákup či výrobní příkazy

Výhody:

Zaměřuje se kromě materiálového plánování i na další oblasti jako plán obchodu, výroby a nákupu a nabízí řadu finančních přehledů o zakázkách, výrobě a skladovaném materiálu.

Nevýhody:

- pevná velikost dávky
- plánování do neomezených kapacit
- potřeba proškolení pracovníků
- velikost času přechodu mezi pracovišti
- velikost odhadu časů nakupovaných položek

23. Čím a jak se odlišují metody MRP II a TOC?

MRP II je tlačný systém – na základě struktury výrobku **předem** stanovuje termíny pro objednání materiálu a zahájení jednotlivých operací tak, aby byl zajištěn výsledný termín dodávky zboží.

TOC je kombinace tlačného a tažného systému – metoda se zaměřuje na **úzká místa** a snaží se o maximalizaci průtoku úzkým místem. Jedná se o proces hledání celkově lepšího fungování firmy, které přináší více finančních prostředků díky postupnému odstraňování omezení.

24. Jaká jsou hlavní specifika projektů změny podnikových IS?

Změna IS znamená zásah do celé podnikové kultury. Vyžadují sdílení podnikových zdrojů. Měla by být co nejkratší doba změny (-> nižší cena a nižší zatížení pracovníků, může přinést dřívější efekt vyplývající z užívání) Důležité je i zaškolení uživatelů.

25. Čím jsou si podobné a čím se od sebe odlišují projekty programování vlastních řešení a implementace aplikačního softwaru?

V obou případech je nutné provést detailní analýzu podniku a jeho fungování tak, aby výsledný produkt přesně splňoval cíle podniku. Programování vlastního řešení umožňuje vytvoření přesně pasujícího systému na procesy podniku, ale oproti hotovému řešení je implementace delší a mnohdy i dražší.

26. Jaká jsou hlavní rizika úspěšnosti projektů IS?

- Opoždění a překračování plánovaných termínů
- překračování nákladů
- sladění priorit s činnostmi a projekty v podniku
- potřebné zdroje nejsou k dispozici, když jsou vyžadovány

27. Jaké nároky jsou kladeny na lidi v projektech IS?

- Uživatel musí mít dostatečné znalosti, dostatek času pro splnění povinností v rámci projektu, ochotu měnit styl práce.
- Musí vidět v IT přínos pro podnik, vytvářet a prosazovat závěry a doporučení informační strategie
- Musí mít schopnost komunikovat s managementem, dodavateli a uživateli.
- Management musí nabízet dostatečnou podporu realizovaných změn a být schopný reálných odhadů nároků na změny a očekávaných efektů.

28. Jak jsou organizované týmy implementující ERP řešení?

- Vedoucí týmu (projektu) koordinuje znalosti a dovednosti pracovníků, kteří se podílejí na projektových pracích, stanovuje postup řešení, zohledňuje priority potřebných zdrojů a jednotlivých úkolů, je zodpovědný za dodržování termínů a rozpočtových limitů.
- Mělo by se uskutečnit oficiální zahájení projektu a jmenování členů projektu.
- Pracovní tým - zástupci všech oblastí podniku (tzv. budoucí klíčoví uživatelé)
- Setkání týmu by měla probíhat v samostatné místnosti, která je vybavená pro prezentace, workshopy či školení. Vše by se mělo dokumentovat.

29. Jaké jsou hlavní důvody pro změnu stávajícího IS?

Stávající systém není schopen nebo neúplně plní business strategii podniku.

- zlepšení postavení a hodnoty podniku
- zvýšení přidané hodnoty pro zákazníka
- zefektivnění podnikových procesů
- komunikace v podniku i s jeho okolím

30. Jaké jsou hlavní etapy projektu změny IS v podniku?

Etapa I - rozhodnutí pro změnu podnikového IS a vytvoření týmu (rozhodnutí pro změnu + výběr řešitelského týmu)

Etapa II - výběr vhodného řešení (výběr ERP a jeho dodavatele + uzavření smlouvy na zavedení ERP)

Etapa III - vlastní implementace vybraného ERP

Etapa IV - provoz a údržba vybraného ERP

31. Jaké hlavní etapy zahrnuje vlastní implementace IS do podniku?

- Nákup HW, licencí
- Příprava a převody dat
- Integrace ERP s dalšími SW
- Odprogramování
- Školení pracovníků a koncových uživatelů
- Harmonogram implementace
- Zkušební provoz ERP na testovacích datech, nakonec provoz ERP na reálných datech

32. Jaké jsou podle vašeho názoru hlavní kritéria výběru ERP?

Cena, funkčnost, „doživotní údržba“, reference dodavatelské firmy

33. Jaké jsou hlavní podnikové požadavky na podnikové informační systémy?

Naplnění cílů podniku, zvyšovat příjmy, snižovat náklady.

Vyšší výroba (zvyšování kvality, vyšší produkce a flexibilita výroby)

Vyšší prodej (nižší náklady, kratší čas, větší flexibilita)

Vyšší tok peněz do podniku (inovace produktů, inovace procesů)

Efektivita práce

34. Liší se současné požadavky na podnikové IS od těch v minulosti?

Původně se kladl důraz na výrobní strategie, z těch se ale postupně přešlo na prodejní strategie orientované na finanční ukazatele.

35. Jaké jsou tendence na trhu dodavatelů IS podniků?

Snaha poskytnout řešení IS i pro malé firmy. Je snaha zkracovat dobu implementace, ale zvyšuje se cena na údržbu systému.

36. Jaké jsou možné efekty podnikových IS?

Okamžitá dostupnost informací -> možnost snížení nákladů (nejsou prodlevy při čekání na info)

Informovanost mezi podnikem a dodavatelem -> možnost zkrácení doby dodávky a plnění stanovených termínů

Elektronické transakce -> zrychlení a zlevnění komunikace mezi podniky i zákazníky

Možnost sledování průběhu realizace celé zakázky